

การศึกษาปัจจัยด้านการจัดการการเงินของธุรกิจเกษตรอินทรีย์ใน จังหวัดลพบุรี

ดารินทร์ ไชยนาเมือง*

รศ. ดร. ธนิตา จิตรน้อมรัตน์**

บทคัดย่อ

การศึกษาปัจจัยด้านการจัดการการเงินของธุรกิจเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดลพบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ และปัจจัยด้านการจัดการการเงิน เช่น การวางแผนและการควบคุมทางการเงิน การจัดหาเงินทุน การจัดสรรเงินทุนของธุรกิจเกษตรอินทรีย์ 2. ศึกษาปัจจัยในข้อ 1 ว่าส่งผลอย่างไรต่อประสิทธิภาพการจัดการการเงินของธุรกิจเกษตรอินทรีย์ วิธีการศึกษาใช้การวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยการเก็บแบบสอบถาม จำนวน 150 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน เพื่อทำการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ประกอบด้วยค่าสถิติ t-test และ F-test ผลการวิจัย พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 30 - 40 ปี มีระดับการศึกษาอยู่ที่ประถมศึกษา ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ 7 - 10 ปี มีการจัดการการเงิน โดยส่วนใหญ่มีการวางแผนการเงินระยะสั้น 1 ปี มีการประเมินและวิเคราะห์รายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไร มีการจัดหาเงินทุนจากการกู้ยืมระยะสั้น และมีการจัดสรรเงินทุนเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับการใช้จ่ายประจำวัน เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพการจัดการการเงิน พบว่า อายุ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีประสิทธิภาพการจัดการการเงินที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยด้านการจัดการการเงินกับประสิทธิภาพการจัดการการเงิน พบว่า ผู้ประกอบการที่มีปัจจัยด้านการจัดการการเงิน ได้แก่ การวางแผนและการควบคุมทางการเงิน การจัดหาเงินทุน การจัดสรรเงินทุนในทุกด้านแตกต่างกัน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการการเงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

*นักศึกษาศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

** ที่ปรึกษาหลัก

1. บทนำ

ในปัจจุบันกระแสการดูแลสุขภาพของประชากรโลกมีมากขึ้น ทำให้ประชากรหรือผู้บริโภคหันมาใส่ใจในการเลือกซื้ออาหารที่ปลอดภัยและปราศจากสารเคมีต่างๆ ที่เป็นพิษต่อร่างกาย รวมไปถึงกระแสการผลิตที่มุ่งสู่ความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และตระหนักถึงความปลอดภัยของผู้บริโภคและผู้ผลิตเอง หน่วยงานของภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องจึงมีนโยบายในการควบคุมและกำหนดมาตรฐานการผลิตพืชผักให้มีความปลอดภัยมากที่สุด ทำให้เกิดแนวคิดการผลิตพืชผักที่ไม่ใช้สารเคมี หรือผักอินทรีย์ขึ้นมา ซึ่งผักอินทรีย์ คือ ผักที่ผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ (Organic Farming) เป็นระบบเกษตรที่เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะนำมาแทนระบบเกษตรที่ใช้สารเคมี เกษตรอินทรีย์เป็นระบบการเกษตรที่ผลิตอาหารและเส้นใยด้วยความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ โดยเน้นหลักการปรับปรุงบำรุงดิน สัตว์ และนิเวศการเกษตร เกษตรอินทรีย์ลดการใช้ปัจจัยการผลิตภายนอกและหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีสังเคราะห์ มีการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเห็นคุณค่า ประยุกต์ใช้ธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด (กรีนเนท, 2558) ในช่วงหลายปีที่ผ่านมามีกลุ่มเกษตรกรกลุ่มใหม่ ๆ ได้พยายามปรับเปลี่ยนการผลิตเข้าสู่เกษตรอินทรีย์มากขึ้นทุกปี ส่งผลให้การเติบโตของเกษตรอินทรีย์ไทยยังคงต่อเนื่อง ซึ่งพื้นที่การผลิตเกษตรอินทรีย์ในประเทศไทยที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ขยายตัวเพิ่มขึ้นจาก 235,523.35 ไร่ ในปี พ.ศ. 2557 เป็น 284,918.44 ไร่ ในปี พ.ศ. 2558 (เพิ่มขึ้น 20.97%) โดยเฉพาะในส่วนของ การปลูกข้าว พืชไร่ และผักอินทรีย์ ซึ่งทำให้พื้นที่การผลิตเกษตรอินทรีย์และการตลาดเกษตรอินทรีย์ของไทยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (มูลนิธิสายใยแผ่นดิน/กรีนเนท1, 2559) เมื่อพิจารณายอดการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2562 ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือนกรกฎาคม มีจำนวน 324,138.16 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับในปี พ.ศ. 2561 ที่ผ่านมตลอดทั้งปี มีจำนวน 582,466.83 ล้านบาท (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2562) อีกทั้งไทยยังเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรอันดับที่ 18 ของโลก ซึ่งสินค้าเกษตรส่งออกสำคัญของไทย ได้แก่ ข้าว น้ำตาล ผลไม้ (เศรษฐกิจ, 2562) ซึ่งปัจจุบันสินค้าผลไม้ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานอินทรีย์ยังมีไม่มากนักเมื่อเทียบกับกลุ่มชนิดสินค้าเกษตรอื่น ๆ เช่น สินค้าข้าวอินทรีย์และผักอินทรีย์ โดยปัจจุบันปริมาณผลผลิตสินค้าผลไม้อินทรีย์ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดซึ่งมีโอกาสขยายตัวสูง เนื่องจากการตื่นตัวเรื่องกระแสสุขภาพของผู้บริโภคทั่วโลก (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6 จังหวัดชลบุรี, 2561) ดังนั้นผู้ผลิตพืชผักและไม้ผลอินทรีย์ของไทย ได้แก่ ผู้ประกอบการเอกชนรายใหญ่ รายกลาง และเกษตรกรรายย่อย กลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ซึ่งดำเนินธุรกิจในรูปแบบสถาบันเกษตรกร ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรวิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ และเครือข่ายของบริษัทธุรกิจการเกษตร ผู้ผลิตดังกล่าวจำเป็นต้องเร่งพัฒนาประสิทธิภาพและผลผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์เพื่อให้ได้สินค้ามีคุณภาพและมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของตลาดอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการพัฒนาการแปรรูป

ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเป็นแนวทางที่จะช่วยเสริมศักยภาพการแข่งขันให้กับสินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทยอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม พบว่า ปัจจุบันเกษตรกรหรือผู้ประกอบการส่วนใหญ่มักจะประสบปัญหาเกี่ยวกับปัญหาการขาดทุนจากการทำเกษตร เนื่องจากทำเกษตรที่หลีกเลี่ยงสารเคมี อาจจะทำให้ผลผลิตไม่ได้ตามที่กำหนดไว้ ไม่ตรงตามความต้องการของตลาด และต้องเผชิญปัญหาเกี่ยวกับด้านการจัดการการเงิน เช่น การวางแผนทางการเงิน การจัดหาเงินทุน การจัดสรรเงินทุน เป็นต้น ซึ่งส่งผลถึงความเสี่ยงต่อธุรกิจในอนาคต จึงเป็นปัญหาที่ธุรกิจควรได้รับการปรับปรุงและพัฒนาให้ถูกวิธี เพื่อให้เกิดความเสี่ยงทางการเงินของธุรกิจที่น้อยที่สุด และสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาด้านการจัดการการเงินของธุรกิจเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดลพบุรี เพื่อให้ผู้ประกอบการดังกล่าวสามารถตัดสินใจทางการเงินที่ถูกต้อง และช่วยลดความเสี่ยงในการกู้ยืมเงิน การขาดสภาพคล่อง เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ และปัจจัยด้านการจัดการการเงิน เช่น การวางแผนและการควบคุมทางการเงิน การจัดหาเงินทุน การจัดสรรเงินทุนของธุรกิจเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดลพบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยในข้อ 1 ว่าส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการการเงินของธุรกิจเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดลพบุรี

3. สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจที่แตกต่างกันส่งผลให้ประสิทธิภาพการจัดการการเงินของธุรกิจเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดลพบุรีแตกต่างกัน
2. ปัจจัยด้านการจัดการการเงิน เช่น การวางแผนทางการเงิน การจัดหาเงินทุน การจัดสรรเงินทุน และการควบคุมทางการเงินที่แตกต่างกันส่งผลให้ประสิทธิภาพการจัดการการเงินของธุรกิจเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดลพบุรีแตกต่างกัน

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงประสิทธิภาพการจัดการการเงินของเกษตรกรที่ทำธุรกิจเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดลพบุรี
2. เป็นแนวทางในการจัดการการเงินให้กับเกษตรกรที่กำลังจะดำเนินธุรกิจเกษตรอินทรีย์

3. ศึกษาและก่อให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเงิน การลงทุน ในด้านการจัดการการเงินของผู้ประกอบธุรกิจเกษตรอินทรีย์
4. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำแนวทางในการจัดการการเงินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาธุรกิจเกษตรอินทรีย์ต่อไปได้

5. ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล การจัดการการเงิน และประสิทธิภาพการจัดการการเงินจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องของธุรกิจเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดลพบุรีเท่านั้น

2. ขอบเขตด้านประชากร

เกษตรกรที่ทำธุรกิจเกษตรอินทรีย์ อำเภอโคกสำโรง อำเภอเมือง อำเภอพัฒนานิคม อำเภอลำไ้ อำเภอชัยบาดาล อำเภอหนองม่วง อำเภอท่าหลวง อำเภอบ้านหมี่ ในจังหวัดลพบุรี จำนวน 150 ราย

6. ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการจัดการการเงินของธุรกิจเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดลพบุรี คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยจะแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการประกอบกิจการ

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยการจัดการการเงิน ได้แก่ การวางแผนและควบคุมทางการเงิน การจัดหาเงินทุน และการจัดสรรเงินทุน

ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยประสิทธิภาพการจัดการการเงิน ได้แก่ ประสิทธิภาพในการจัดการการเงินของธุรกิจ

สำหรับลักษณะคำถามมีคำตอบให้เลือกตอบ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งเป็นการวัดทัศนคติตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert's scale) โดยแบ่งคะแนนของระดับแต่ละระดับ ดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2541)

เห็นด้วยมากที่สุด	มีค่า	5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	มีค่า	4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	มีค่า	3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	มีค่า	2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	มีค่า	1 คะแนน

7. ผลการศึกษา

จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดลพบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.3 อายุ 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.7 มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 48.0 และมีระยะเวลาการประกอบธุรกิจ 7-10 ปี มีการวางแผนทางการเงินระยะสั้น 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 62.0 มีการประเมินและวิเคราะห์รายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไร คิดเป็นร้อยละ 66.7 มีการจัดหาเงินทุนจากการกู้ยืมระยะสั้น เช่น สหกรณ์ สินเชื่อทางการค้า คิดเป็นร้อยละ 48.0 มีการจัดสรรเงินทุนเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับการใช้จ่ายประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 52.0 ประสิทธิภาพการจัดการการเงินในทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการจัดหาเงินทุนมีประสิทธิภาพสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 รองลงมาด้านการวางแผนทางการเงินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ด้านการจัดสรรเงินทุนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 และด้านการควบคุมการเงินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการประกอบธุรกิจ) กับประสิทธิภาพการจัดการการเงินของธุรกิจเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดลพบุรี จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรอินทรีย์ที่มีเพศต่างกัน มีประสิทธิภาพในการจัดการการเงิน ด้านการควบคุมทางการเงิน ด้านการจัดสรรเงินทุน และในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรอินทรีย์ที่มีอายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีประสิทธิภาพในการจัดการการเงิน ด้านการวางแผนทางการเงิน ด้านการควบคุมทางการเงิน ด้านการจัดหาเงินทุน ด้านการจัดสรรเงินทุน และในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรอินทรีย์ที่มีระยะเวลาการประกอบธุรกิจต่างกัน มีประสิทธิภาพในการจัดการการเงิน ด้านการวางแผนทางการเงิน ด้านการควบคุมทางการเงิน และในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การเปรียบเทียบปัจจัยด้านการจัดการการเงิน (การวางแผนทางการเงิน การควบคุมการเงิน การจัดหาเงินทุน และการจัดสรรเงินทุน) กับประสิทธิภาพการจัดการการเงินของธุรกิจเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดลพบุรี ผลการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรอินทรีย์ ที่มีปัจจัยด้านการจัดการการเงิน ในทุกด้านแตกต่างกัน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการการเงิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน

8. อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษา ปัจจัยด้านการจัดการการเงินของธุรกิจเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดลพบุรี สามารถอภิปรายผลในประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านการจัดการการเงินที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการการเงินของเกษตรกรที่ทำธุรกิจเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดลพบุรี โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้

1.1 ด้านการจัดหาเงินทุน จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นว่าปัจจัยด้านการจัดหาเงินทุนมีความสำคัญมาก เนื่องจากการทำธุรกิจหรือดำเนินธุรกิจ จะต้องมีการจัดหาเงินทุน หรือแหล่งของเงินทุนที่สามารถกู้ยืมได้ โดยที่ไม่มีความเสี่ยงสูง และดอกเบี้ยต่ำ ดังนั้นปัจจัยด้านการจัดหาเงินทุนเกษตรกรจึงให้ความสำคัญอย่างมาก เพราะถ้าไม่มีแหล่งเงินทุนที่ดี และไม่สามารถที่จะจัดหาเงินทุนได้ทันเวลา เกษตรกรก็ไม่สามารถที่จะดำเนินธุรกิจได้ต่อไปอย่างไม่ติดขัด

1.2 ด้านการวางแผนทางการเงิน จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นว่าปัจจัยด้านการวางแผนทางการเงินมีความสำคัญมาก เนื่องจากการที่จะทำธุรกิจเกษตรอินทรีย์ให้มีกำไร หรือสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้อย่างไม่ติดขัดต้องมีการวางแผนทางการเงินอย่างดี จึงจะสามารถใช้จ่ายในการลงทุนภายในธุรกิจได้ตามที่วางแผนไว้

1.3 ด้านการจัดสรรเงินทุน จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นว่าปัจจัยด้านการจัดสรรเงินทุนมีความสำคัญมาก เพราะนอกจากจะจัดหาเงินทุนมาดำเนินธุรกิจได้แล้วนั้น การจัดสรรเงินทุนเพื่อให้เพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจ หรือการจัดสรรเงินทุนเพื่อให้เหมาะสมต่อการลงทุนก็เป็นสิ่งสำคัญ เพราะถ้าเกษตรกรจัดสรรเงินลงทุนได้ไม่ดี หรือไม่เหมาะสม อาจจะทำให้การดำเนินธุรกิจติดขัด และอาจจะมีผลกระทบร้ายแรงถึงขั้นปิดกิจการได้

1.4 ด้านการควบคุมทางการเงิน จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นว่าปัจจัยด้านการควบคุมทางการเงินมีความสำคัญมาก เพราะนอกจากการจัดสรรเงินทุนที่ดีแล้วนั้น การควบคุมทางการเงินเพื่อที่จะไม่นำเงินลงทุนไปลงทุนในส่วนที่ไม่จำเป็น ก็เป็นสิ่งที่สำคัญเช่นกัน เพราะถ้าไม่มีการควบคุมทางการเงินที่ดี อาจจะทำให้ธุรกิจมีเงินไม่เพียงพอต่อการลงทุนในส่วนที่สำคัญในธุรกิจได้

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน

การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการประกอบธุรกิจ) กับประสิทธิภาพการจัดการการเงินของธุรกิจเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดลพบุรี จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลในภาพรวม เมื่อเปรียบเทียบกับประสิทธิภาพการจัดการการเงินของธุรกิจเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดลพบุรี มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่งผลให้การวางแผนทางการเงิน การควบคุมทางการเงิน การจัดหาเงินทุน และการจัดสรรเงินทุนแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริกุล ตูลาสมบัติ (2559) ได้ศึกษาการจัดการทางการเงินของธุรกิจเกษตรอินทรีย์ขนาดกลางและขนาดย่อมในเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการการเงิน ประกอบด้วย การวางแผนทางการเงิน การจัดหาเงินทุน โครงสร้างเงินทุน ปัญหาการจัดหาเงินทุน และปัญหาการควบคุมทางการเงิน ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนบุคคล ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะผู้ประกอบการที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการประกอบธุรกิจที่ต่างกัน จะทำให้การวางแผนทางการเงิน การควบคุมทางการเงิน การจัดหาเงินทุน และการจัดสรรเงินทุนต่างกัน เพราะการเรียนรู้ที่จะกำหนดการวางแผนทางการเงิน

ล่วงหน้า การควบคุมทางการเงิน การจัดหาเงินทุน และการจัดสรรเงินทุนให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายภายในธุรกิจอาจจะมีไม่เท่ากัน ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการการเงินแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบปัจจัยด้านการจัดการการเงิน (การวางแผนทางการเงิน การควบคุมทางการเงิน การจัดหาเงินทุน และการจัดสรรเงินทุน) กับประสิทธิภาพการจัดการการเงินของธุรกิจเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดลพบุรี จากการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดลพบุรีที่มีการวางแผนทางการเงิน การควบคุมทางการเงิน การจัดหาเงินทุน และการจัดสรรเงินทุนที่แตกต่างกัน จะมีประสิทธิภาพการจัดการการเงินที่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การวางแผนการเงินล่วงหน้าจะทำให้ทราบล่วงหน้าว่าแผนการเงินในเดือนใดบรรลุเป้าหมาย เดือนใดไม่บรรลุเป้าหมาย และจะหาทางแก้ไขอย่างไร จึงช่วยให้เมื่อเวลาดำเนินงานจริงบรรลุผลสำเร็จได้ด้วยดี การควบคุมทางการเงินที่ดีจะทำให้ทราบว่าการทำงานที่ผ่านมามีประสิทธิภาพหรือไม่ หากมีประเด็นใดที่ไม่เป็นไปตามแผน ก็สามารถแก้ไขแผนการเงินในการวางแผนครั้งต่อไป ทำให้การจัดการการเงินครั้งต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้นได้ การจัดหาเงินทุน และการจัดสรรเงินทุนก็เช่นเดียวกัน หากยึดหลักการการจัดหาเงินทุนโดยคำนึงถึงต้นทุนและความเสี่ยง และใช้เงินทุนโดยคำนึงสภาพคล่องและกำไรตลอดเวลา ย่อมส่งผลให้การจัดการการเงินมีประสิทธิภาพแน่นอน ดังนั้นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรอินทรีย์ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับปัจจัยด้านการจัดการการเงินมากน้อยต่างกัน จึงย่อมส่งผลให้ประสิทธิภาพการจัดการการเงินของผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรอินทรีย์แตกต่างกันด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริกุล ตูลาสมบัติ (2559) ได้ศึกษาการจัดการทางการเงินของธุรกิจเกษตรอินทรีย์ขนาดกลางและขนาดย่อมในเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการการเงิน ประกอบด้วย การวางแผนทางการเงิน การจัดหาเงินทุน โครงสร้างเงินทุน ปัญหาการจัดหาเงินทุน และปัญหาการควบคุมทางการเงิน

9. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับเกษตรกร

1. เกษตรกรควรตระหนักถึงเรื่องการจัดสรรเงินทุนเพื่อซื้อสินทรัพย์ถาวร เช่น ที่ดิน เครื่องมือการเกษตร และโรงเรือน โดยคำนึงถึงประโยชน์และผลตอบแทนต่าง ๆ ที่จะได้รับในอนาคต

2. เกษตรกรควรมีการเปรียบเทียบการดำเนินการจริงกับแผนทางการเงินเพื่อให้ทราบประเด็นที่มีประสิทธิภาพและประเด็นที่ควรปรับปรุงอย่างชัดเจนนอกเหนือจากการประเมินและวิเคราะห์รายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไร

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงาน

1. หน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ควรเข้าไปให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการด้านการวางแผนทางการเงิน เรื่องการวางแผนพยากรณ์

ความต้องการใช้เงินในอนาคตกับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดลพบุรี โดยเฉพาะเพศหญิง อายุระหว่าง 40 – 50 ปีขึ้นไป เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการมีการจัดการการเงินที่ดี และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่งผลให้ประสิทธิภาพการจัดการการเงินมีประสิทธิภาพสูงขึ้นตามไปด้วย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการสร้างรูปแบบการจัดการการเงินของผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรอินทรีย์ที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์แก่เกษตรกรที่ทำธุรกิจเกษตรอินทรีย์ได้อย่างเป็นรูปธรรม
2. ควรทำการศึกษาปัจจัยด้านการจัดการการเงินของผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อทราบถึงการจัดการการเงินของผู้ประกอบการและหาวิธีแก้ไขในด้านที่ควรแก้ไข เพื่อให้การจัดการการเงินอยู่ในระดับที่เหมาะสม

10. กิตติกรรมประกาศ

งานค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ โดยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ธนิดา จิตรน้อมรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่คอยให้คำชี้แนะ คำปรึกษา ให้ความรู้ต่าง ๆ ในด้านของวิชาการ ด้านเทคนิค และข้อคิดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ประธาน และคณะกรรมการทุกท่าน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการแก้ไข และให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ ซึ่งทำให้งานวิจัยครั้งนี้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณ คุณวารุณี วิละชันคำ ผู้จัดการส่วนศูนย์เรียนรู้สำนักกิจการเพื่อสังคมและชุมชนสัมพันธ์ เครือเบทาโกร จังหวัดลพบุรี ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเกษตรกรที่ทำธุรกิจเกษตรอินทรีย์ภายในจังหวัดลพบุรี และช่วยประสานงานในการเข้าเก็บข้อมูล

ในท้ายที่สุดนี้ ขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีได้กล่าวนามมา ณ ที่นี้ ที่มีส่วนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ รวมทั้งให้การสนับสนุนเป็นอย่างดีจนทำให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กัลยานี ภาคออต และคณะ. (2551). การจัดการการเงิน (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- ธนิดา จิตรน้อมรัตน์. (2542). การจัดการการเงิน (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: แผนกพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย.
- เบญจวรรณ รัชส์สุธี. (2538). การเงินธุรกิจ (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- มัลลิกา ต้นสอน และอดิศักดิ์ พันธุ์หอม. (2545). การจัดการการเงินในองค์กรธุรกิจ (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด.
- เริงรัก จำปาเงิน. (2544). การจัดการการเงิน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บริษัท บุ๊คเน็ท จำกัด.
- วรรณรพี บานชื่นจิตร และคณะ. (2557). การจัดการการเงินธุรกิจ (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แมคกรอ-ฮิล.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารสนเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

- กรีนเนท. (2562). แนวทางเกษตรอินทรีย์. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2562. จาก <http://wow.in.th/73AF>
- คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี การเงินธุรกิจ. (2560). โครงสร้างเงินทุน (*Capital Structure*) และ ต้นทุนของเงินทุน (*Cost of Capital*). สืบค้นเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2562. จาก <https://www.tbs.tu.ac.th/wp-content/uploads/2018/01/05.pdf>
- ณัฐไพ สุธธิเสริม. (2562). การจัดหาและการวางแผนทางการเงิน. สืบค้นเมื่อวันที่ 4 กันยายน 2562. จาก <https://sites.google.com/site/natpatai24456/hnwy-thi5-kar-cadha-laea-kar-wangphaen-thangkar-ngein>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย (2561). รายงานการประเมินเสถียรภาพระบบการเงินไทย. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2562. จาก https://www.bot.or.th/Thai/FinancialInstitutions/Publications/FSR_Doc/FSR_20_18.pdf

- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2562). มูลค่าและปริมาณสินค้าออกจำแนกตามกิจกรรมการผลิต. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2562. จาก https://www.bot.or.th/App/BTWS_STAT/statistics/BOTWEBSTAT.aspx?report ID=748&language=TH
- นภาพร เรืองสกุล และสุวัชชัย มนัสการวิทยา. (2532). ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์. สืบค้น เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2562. จาก <http://kanchanapisek.or.th/kp6/sub/book/book.php?book=12&chap=9&page= t12-9-infodetail02.html>
- มูลนิธิสายใยแผ่นดิน/กรีนเนท 1. (2562). ภาพรวมสถานการณ์เกษตรอินทรีย์ไทย 2559. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2562. จาก <http://wow.in.th/nF6t>
- เศรษฐกิจ. (2562). พาณิชย์ เผยปี 61 มูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรไทยโตกว่า 7% เน้นเกษตรกรไทย ยกระดับคุณภาพสินค้า-ใช้ประโยชน์ FTA. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2562. จาก <https://www.ryt9.com/s/iq03/2966175>
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6 จังหวัดชลบุรี. (2561). หนุนพัฒนาศักยภาพตลอดผลไม่อินทรีย์ไทย ตอบรับกระแสความต้องการผู้บริโภคที่ขยายตัวมากขึ้น. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2562. จาก <http://wow.in.th/Y77i>

วิทยานิพนธ์

- เขมรัฐ เกลิงศรี และสิทธิเดช พงศ์กิจวรสิน. (2560). รูปแบบธุรกิจเกษตรในพื้นที่สูงและการพัฒนาที่ยั่งยืน (วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.
- ทองพูน กองจินดา. (2556). การยอมรับแนวคิดเกษตรอินทรีย์ในทัศนคติของเกษตรกรรายย่อย ในพื้นที่การปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลคมบาง อำเภอเมืองจังหวัดจันทบุรี (ภาคนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ประภาพรรณ ษณา. (2558). การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคกลาง (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชิตมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ศิริกุล ตูลาสมบัติ. (2559). การจัดการทางการเงินของธุรกิจเกษตรอินทรีย์ขนาดกลางและขนาดย่อมในเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- สุทธิพงศ์ ปานเพชร. (2559). เกษตรอินทรีย์ภูมิปัญญาชาวบ้านในจังหวัดฉะเชิงเทรา (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

วารสารอิเล็กทรอนิกส์

- วิรัชชัย เจียมปัญญาธิ. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของเกษตรกรอินทรีย์ของไทย: บทเรียนจากเกษตรกรรายย่อย. วารสารออนไลน์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 20(1). สืบค้น 4 กันยายน 2562, จาก <https://1th.me/rRaEj>
- วัชรีย์ กำจัดโสทรก และศรีธัญญา เลิศพุทธรักษ์. (2557). ศักยภาพของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการประกอบธุรกิจนำเข้า-ส่งออกสินค้าระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน. วารสารออนไลน์มหาวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์บูรพาปริทัศน์, 9(2). สืบค้น 4 กันยายน 2562, จาก <https://1th.me/VMWoN>

รายงานการวิจัย

- ณิชชา สุขสบาย และคณะ. (2554). รูปแบบการเกษตรของชาวลองจินดาที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง (รายงานผลการวิจัย).
- ยิ่งลักษณ์ กาญจนฤกษ์ และคณะ. (2560). การยกระดับความยั่งยืนทางการเกษตรของเกษตรกรรายย่อยอำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง (รายงานผลการวิจัย).
- วิฑูรย์ ปัญญากุล และภัทราวดี ภูมิภักดิ์. (2551). รายงานสภาพการวิจัยนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ในประเทศไทย (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ : สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ.
- สฤณี อาชวานันทกุล. (2559). แรงจูงใจทางการเงินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในประเทศไทย (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ : ปาสาละ จำกัด ร่วมกับ สหกรณ์กรีนเนท.